

**MEMORIU PREZENTARE
CONFORM PREVEDERILOR – 2.1. ETAPA DE
ÎNCADRARE DIN
ORD. MMAP NR: 262/2020 PENTRU
Programul Operațional Regional
2021-2027 - Regiunea Vest**

**TITULAR DE PROGRAM:
Agenția pentru Dezvoltare Regională Vest-
Autoritate de Management pentru POR 2021-
2027 Regiunea Vest**

Noiembrie 2020

CUPRINS:

A : Descrierea succinta a PP și distanța față de aria protejată de interes comunitar

B : Numele si codul ariei naturale protejate de interes comunitar

C: Prezența și efectivele /suprafețele acoperite de specii și habitate de interes comunitar in zona PP

D: PP propus nu are legătură directă cu sau nu este necesar pentru managementul conservării ariei naturale protejate de interes comunitar

E: Estimarea impactului potențial al PP asupra speciilor și habitatelor din aria naturala protejata de interes comunitar

F: Alte informații prevăzute în legislația în vigoare

Introducere

Începând cu perioada de programare 2021-2027, la nivelul Regiunii Vest, Agenția pentru Dezvoltare Regională Vest (ADR Vest) îndeplinește funcția de **Autoritate de Management** pentru **Programul Operațional Regional 2021-2027 - Regiunea Vest**. Programul Operațional Regional (POR) al Regiunii Vest va reprezenta **principalul instrument de finanțare** din fonduri europene disponibil la nivel regional în perioada 2021-2027.

ADR Vest, în calitate de Autoritate de Management, a demarat elaborarea programului în funcție de nevoile și specificul regional, **în colaborare cu partenerii regionali**. De asemenea, POR 2021-2027 Regiunea Vest **trebuie să se coreleze și să răspundă obiectivelor de politică și obiectivelor specifice** stabilite prin **Regulamentele UE privind Politica de Coeziune** pentru perioada 2021-2027, care trasează pentru toate statele membre UE direcțiile principale de orientare și tipurile de investiții.

Agenția pentru Dezvoltare Regională Vest în calitate de Autoritate de Management, a elaborat prima versiune de program, care a fost supusă consultării publice în data de 17.07.2020. În urma observațiilor primite, atât de la actorii naționali, regionali, locali, dar și direct de la Comisia Europeană, versiunea de program a fost ajustată și îmbunătățită.

În data de 01 octombrie 2020, Programul Operațional Regional 2021-2027 Regiunea Vest a fost înaintat oficial Comisiei Europene, urmând a fi supus analizei acesteia, iar în perioada următoare, vor avea loc discuțiile și negocierile directe cu Comisia Europeană. Documentul este disponibil pe pagina web a ADR Vest la următorul link: https://adrvest.ro/wp-content/uploads/2020/10/POR-Vest_Draft-1_30.09.2020.pdf.

Ca urmare a adresei Agenției Naționale pentru Protecția Mediului nr 1/5584/ EIC /23.10.2020, prin care se solicita titularului de Program elaborarea Memoriului de prezentare conform prederilor -2.1. Etapa de incadrare din Ord. MMAP nr.262/2020.

A : Descrierea succinta a PP și distanța față de aria protejată de interes comunitar

Începând cu 1 ianuarie 2007, România a devenit Stat Membru al Uniunii Europene. Statutul de țară membră include atât drepturi, cât și obligații, drepturi și obligații care derivă din Tratatul UE și din legislația comunitară adoptate de la crearea Comunităților, respectiv acquis-ul comunitar, ale cărui prevederi România trebuie să le respecte ca orice alt stat membru.

În acest context, România a identificat în perioada de programare 2021-2027 următoarele programe cu finanțare europeană, **aferele politicii de coeziune: 8 Programe Operaționale Regionale (POR), aferele celor 8 regiuni de dezvoltare;** Programul Operațional Dezvoltare Durabila (PODD), Programul Operațional de Educație și Ocupare (POEO), Program Operațional Creștere Inteligentă, Digitalizare și Instrumente Financiare (POCIDIF), Programul Operațional Sănătate (POS), Programul Operațional Incluziune și Demnitate Socială (POIDS), Programul Operațional Tranziție Justă (POTJ), Programul Operațional Transport (POT), Programul Operațional Asistență Tehnică (POAT).

În baza OUG nr. 122/din 29 iulie 2020, Agențiile pentru dezvoltare regională îndeplinesc rolul de Autorități de Management pentru Programele Operaționale Regionale 2021-2027: Art 3

(1): *La nivelul celor opt regiuni de dezvoltare ale României, agențiile pentru dezvoltare regională, organizate potrivit Legii nr. 315/2004 privind dezvoltarea regională în România, cu modificările și completările ulterioare, îndeplinesc rolul de Autoritate de management pentru programele operaționale regionale 2021 - 2027.*

(2) *Începând cu perioada de programare 2021 - 2027 fondurile externe nerambursabile pentru dezvoltarea regională a României se organizează și se alocă prin cele opt programe operaționale regionale.*

(3) *În calitate de autorități de management pentru cele opt programe operaționale regionale organizate la nivelul regiunilor de dezvoltare, agențiile pentru dezvoltare regională îndeplinesc toate funcțiile și atribuțiile specifice unei autorități de management.*

În conformitate art 4 din Regulamentul UE CPR 375(COM) 2018, FEDR, FSE+, Fondul de coeziune și FEPAM sprijină următoarele obiective de politică::

1. O Europa mai inteligentă prin promovarea unei transformări economice inovatoare și inteligente
2. O Europă mai ecologică, cu emisii scăzute de carbon prin promovarea tranziției către o energie nepoluantă și echitabilă, a investițiilor verzi și albastre, a economiei circulare, a adaptării la schimbările climatice și a prevenirii și gestionării riscurilor
3. O Europă mai conectată prin dezvoltarea mobilității și a conectivității TIC regionale
4. O Europă mai socială prin implementarea Pilonului european al drepturilor sociale
5. O Europă mai aproape de cetățeni prin promovarea dezvoltării durabile și integrate a zonelor urbane, rurale și de coastă și a inițiativelor locale

Programul Operațional Regional 2021-2027 – Regiunea Vest este structurat în 6 Priorități. Fiecare prioritate vizează unul sau mai multe obiective specifice și sprijină finanțarea unor tipologii de activități.

Obiectivul de politica 1 : O Europa mai inteligentă prin promovarea unei transformări economice inovatoare și inteligente :

Prioritatea 1 - O regiune competitivă prin inovare, digitalizare și întreprinderi

Obiectivul specific: Dezvoltarea capacităților de cercetare și inovare și adoptarea tehnologiilor avansate

Tipurile de acțiuni vor urmări:

- susținerea colaborării dintre entitățile de cercetare-dezvoltare-inovare și întreprinderi, inclusiv susținerea transferului tehnologic,
- susținerea și dezvoltarea capacității de cercetare și inovare în cadrul întreprinderilor din sectoarele de specializare inteligentă,
- susținerea ecosistemului regional de inovare prin crearea și/sau dezvoltarea structurilor de transfer tehnologic, inclusiv diversificarea serviciilor suport și încurajarea asocierii,
- crearea și maturizarea start-up-urilor / spin-off-urilor inovatoare în domeniile de specializare inteligentă regionale,
- susținerea transferului în piață a rezultatelor generate de drepturile de proprietate intelectuală și tehnologii inovative,
- dezvoltarea Agenției Regionale de Inovare,
- crearea a 4 centre de excelență pentru elevi și studenți în domeniile de specializare inteligentă regională

Obiectivul specific: Fructificarea avantajelor digitalizării, în beneficiul cetățenilor, al companiilor și al guvernelor

Tipurile de acțiuni vor urmări:

- susținerea adoptării în întreprinderi a tehnologiilor și a instrumentelor digitale care susțin inovarea și productivitatea,
- susținerea și dezvoltarea produselor și serviciilor digitale ale întreprinderilor în corelare cu nevoile regionale de digitalizare și cu dezvoltarea serviciilor publice digitale,
- Sprijin pentru dezvoltarea Hub-ului Inovativ Digital (DIH) Regiunea Vest.

Obiectivul specific: Impulsionarea creșterii și competitivității IMM-urilor

Tipurile de acțiuni vor urmări:

- îmbunătățirea productivității și competitivității IMM-urilor, prin dezvoltarea capacității de producție și/sau a serviciilor, inclusiv prin susținerea internaționalizării,
- facilitarea investițiilor tehnologice în IMM-uri, inclusiv tehnologii TIC, IoT, automatizare, robotică, inteligență artificială, customizare de masă, Industria 4.0, printare 3D, metode avansate de producție, tehnologii sustenabile, contracararea efectelor schimbărilor climatice,
- susținerea și dezvoltarea structurilor și serviciilor de sprijin a afacerilor în domeniile de specializare inteligentă regionale, în mod integrat cu sprijinirea IMM-urilor (inclusiv start-upuri) localizate în cadrul acestora
- sprijin pentru întreprinderi de tip start-up, în zonele și domeniile relevante din regiune,
- susținerea cooperării între IMM-uri, la nivel asociativ, clustere sau lanțuri de valori, hub-uri

Prioritatea 2 - O regiune cu orașe Smart și o administrație digitalizată**Obiectivul specific: Fructificarea avantajelor digitalizării, în beneficiul cetățenilor, al companiilor și al guvernelor****Tipurile de acțiuni vor urmări:**

- Sprijin pentru intervenții de tip smart-city și smart-village
- Crearea unui sistem de măsurare, evaluare și monitorizare a consumurilor pentru toate tipurile de sisteme de energie în clădiri publice,
- Susținerea digitalizării serviciilor publice într-un cadru integrat la nivel local și regional,
- Dezvoltarea infrastructurii pentru interoperabilitate și redundanță în cadrul operațiunilor de digitalizare ale serviciilor publice la nivel local și regional,
- Susținerea dezvoltării capacității de management a proiectului la nivel de beneficiar
- Sprijin pentru întărirea capacității administrative de a utiliza și gestiona soluții de tip „smart city”, de a elabora și monitoriza strategii investiționale pentru ”smart city”, inclusiv de a elabora/dezvolta proiecte care utilizează tehnologii ”smart”.

Obiectivul de politica 2 : „O Europă mai ecologică, cu emisii scăzute de carbon prin promovarea tranziției către o energie nepoluantă și echitabilă, a investițiilor verzi și albastre, a economiei circulare, a adaptării la schimbările climatice și a prevenirii și gestionării riscurilor”

Prioritatea 3 – O regiune cu orașe prietenoase cu mediul**Obiectivul Specific: Promovarea eficienței energetice și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră****Tipurile de acțiuni vor urmări:**

- Îmbunătățirea eficienței energetice a clădirilor publice și rezidențiale, inclusiv măsuri de consolidare, în funcție de riscurile identificate (după caz)
- Consolidarea capacității autorității de management, a dezvoltatorilor de proiecte și a autorităților publice în domeniul eficienței energetice

Obiectivul Specific Îmbunătățirea protecției naturii și a biodiversității, a infrastructurii verzi în special în mediul urban și reducerea poluării

Tipurile de acțiuni vor urmări:

- reabilitarea integrată a spațiilor publice, inclusiv infrastructura tehnico – edilitară aferentă, din: zone centrale; zone istorice; spațiile publice din interiorul ansamblurilor de locuințe colective, respectiv, cartiere de blocuri sau zone cu locuințe de tip condominiu; zona autogărilor și gărilor, zone portuare situate în interiorul sau la limita localităților urbane, indiferent dacă sunt în uz/abandonate/au altă destinație; falezele, malurile și insulele râurilor, fluviului și lacurilor din interiorul localităților urbane; haldele de steril și depozitele de deșeuri închise de pe raza localităților urbane; zonele rezidențiale periferice destructurate, zonele de blocuri degradate și așezări informale din urban,;
- reabilitarea siturilor dezafectate/zonelor cu infrastructuri majore dezafectate și valorificarea acestora prin transformarea în scop zone de interes public;
- îmbunătățirea și modernizarea spațiilor verzi în orașe, inclusiv a accesibilității și conectivității acestora;

Intervențiile se vor corela cu prevederile legale privind proiectele de regenerare urbană din fonduri externe nerambursabile (după aprobare), precum și legislația privind spațiile verzi.

Obiectivul Specific: Promovarea mobilității urbane multimodale sustenabile

Tipuri de acțiuni vor urmări :

- Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii sistemelor de transport public curat, inclusiv lucrări de artă, trasee pietonale, stații de alimentare cu combustibili alternativi
- Modernizarea/dezvoltarea/extinderea/optimizarea liniilor și stațiilor de tramvai și troleibuz, inclusiv a stațiilor inter-modale
- Achiziționarea/ modernizarea materialului rulant pentru sistemul de transport public urban curat
- Achiziționarea de troleibuze/autobuze pentru transport urban curat, inclusiv biciclete, sisteme de bike -sharing sau alte mijloace de transport ecologice
- Dezvoltarea de sisteme inteligente de transport, e-ticketing, management de trafic
- Dezvoltarea unor axe/culoare de mobilitate și soluții de organizare a traficului care facilitează circulația eficientă a transportului public, inclusiv măsuri de siguranță rutieră
- Dezvoltarea unui sistem de transport intra și interjudețean orientat spre nevoile utilizatorilor, inclusiv achiziția de mijloace de transport curat

Obiectivul de politica 3 „O Europă mai conectată prin dezvoltarea mobilității și a conectivității TIC regionale”

Prioritatea 4 – O regiune accesibilă

Obiectivul specific: Dezvoltarea unei mobilități naționale, regionale și locale durabile, reziliente în fața schimbărilor climatice, inteligente și intermodale, inclusiv îmbunătățirea accesului la TEN-T și a mobilității transfrontaliere

Tipurile de acțiuni vor urmări:

- modernizarea și extinderea rețelei de drumuri județene care asigură conectivitatea directă sau indirectă cu rețeaua TEN-T, inclusiv lucrări de artă, măsuri de siguranță rutieră și ecologice
- crearea sau extinderea variantelor ocolitoare cu statut de drum județean, care asigură conectivitatea directă sau indirectă cu rețeaua TEN-T, inclusiv lucrări de artă, măsuri de siguranță rutieră și ecologice
- construirea unor noi segmente de drum județean pentru conectarea la autostrăzi sau drumuri expres
- decongestionarea traficului în marile orașe prin investiții în infrastructura rutieră, prin construirea / modernizarea / reabilitarea de pasaje / noduri rutiere și construirea de pasarele pietonale, de pasaje/noduri rutiere și construirea de pasarele pietonale

Obiectivul de politica 4 „O Europă mai socială prin implementarea Pilonului european al drepturilor sociale”

Prioritatea 5 – O regiune educată

Obiectivul specific: Îmbunătățirea accesului la servicii de calitate și favorabile incluziunii în educație, formare și învățarea pe tot parcursul vieții prin dezvoltarea infrastructurii

Tipurile de acțiuni vor urmări:

- investiții în infrastructura educațională de nivel antepreșcolar și preșcolar, primar, secundar, terțiar, inclusiv învățământ special,
- investiții în infrastructura școlilor și centrelor de educație și formare profesională/învățământ profesional/învățământ dual,
- dotarea și digitalizarea unităților de învățământ.

Obiectivul de politica 5 „O Europă mai aproape de cetățeni prin promovarea dezvoltării durabile și integrate a zonelor urbane, rurale și de coastă și a inițiativelor locale”

Prioritatea 6 – O regiune atractivă

Obiectivul specific: Favorizarea dezvoltării integrate sociale, economice și de mediu la nivel local și a patrimoniului cultural, turismului și securității în zonele urbane;

Tipurile de acțiuni vor urmări:

- identificarea de situri/ansambluri urbane obiective de patrimoniu, cu potențial de valorificare și dezvoltare integrată. Intervențiile integrate propuse spre a fi susținute sunt:
  - ✓ conservarea, protecția, restaurarea și valorificarea durabilă a patrimoniului cultural național și a serviciilor culturale,
  - ✓ punerea în valoare a clădirilor cu valoare istorică pentru noi activități cultural-creative;
  - ✓ crearea și modernizarea de spații verzi,
  - ✓ regenerarea spațiilor publice, inclusiv infrastructura tehnico-edilitară și sisteme de securitate a cetățeanului
  - ✓ modernizarea infrastructurii culturale, cu accent pe păstrarea și valorificarea identității locale;
  - ✓ dezvoltarea și promovarea unor rute turistice, de agrement și culturale
  - ✓ digitalizarea obiectivelor
- Conservarea, protecția, restaurarea și valorificarea durabilă a patrimoniului cultural național și local și a serviciilor culturale în orașe,
- Dezvoltarea și punerea în valoare a infrastructurii turistice publice, în orașe care dispun de un potențial turistic valoros;
- Modernizarea infrastructurii și serviciilor culturale, cu accent pe păstrarea și valorificarea identității regionale, inclusiv implementarea tehnologiilor multimedia și a tehnicilor digitale pentru promovarea infrastructurilor culturale
- Dezvoltarea unor rute turistice, culturale și de agrement;
- Suport pentru dezvoltarea unor planuri de marketing a destinațiilor turistice prioritare la nivel regional și local;

Obiectivul Specific: Favorizarea dezvoltării integrate sociale, economice și de mediu la nivel local și a patrimoniului cultural, turismului și securității în afara zonelor urbane

Tipurile de acțiuni vor urmări:

- Dezvoltarea și punerea în valoare a infrastructurii turistice publice, în special în zone care dispun de un potențial turistic valoros;

- Cercetarea, restaurarea, conservarea, protecția și valorificarea durabilă a patrimoniului cultural UNESCO;
- Punerea în valoare a patrimoniului natural regional în scopul dezvoltării ecoturismului,
- Dezvoltarea infrastructurilor integrate cu rol în administrare, protejare, informare și exploatare turistică sustenabilă;
- Modernizarea infrastructurii și serviciilor culturale, cu accent pe păstrarea și valorificarea identității regionale, inclusiv implementarea tehnologiilor multimedia și a tehnicilor digitale pentru promovarea infrastructurilor culturale
- Dezvoltarea unor rute turistice, culturale și de agrement;
- Dezvoltarea taberelor școlare.

Prioritatea 7 - Asistență Tehnică

Asistența tehnică va fi folosită pentru asigurarea funcționării sistemului de management al POR Vest și pentru sprijin pentru structurile de guvernare ITI.

Tipologii de cheltuieli necesare pentru dezvoltarea capacității administrative și asigurarea instrumentelor necesare pentru coordonarea și managementul POR:

- costuri personal implicat în coordonare și management POR,
- costuri cu deplasarea personalului (cheltuieli de transport, cazare, indemnizații de deplasare),
- cheltuieli cu achiziționarea de servicii (informare și comunicare, publicitate, servicii de evaluare și expertiză tehnică și financiară, servicii de expertiză contabilă și juridică, organizarea de evenimente și cursuri de formare profesională pentru personal propriu și pentru categoriile de beneficiari ai POR, cheltuieli cu organizarea întrunirilor structurilor de guvernare a POR Vest, cheltuieli cu studii/analize/sondaje/evaluări, cheltuieli cu servicii implementare program, cheltuieli cu serviciile de arhivare fizică și electronică a documentelor)
- cheltuieli pentru investiții (cheltuieli cu achiziționare/construire/modernizare sedii necesare desfășurării activităților, cheltuieli cu servicii IT, de dezvoltare/actualizare, configurare baze de date, migrare structuri de date, achiziționarea de materiale consumabile, achiziția de active fixe corporale, obiecte de inventar),
- cheltuieli de administrație.

Aria eligibilă a Programului Operational Regional al Regiunii Vest aferent perioadei de programare 2021-2027: cuprinde cele patru județe ale Regiunii Vest: Arad, Caras-Severin, Hunedoara și Timiș.

Programul Operațional Regional al Regiunii Vest nu conține portofoliul de proiecte care se vor implementa în perioada 2021-2027 în regiunea Vest, astfel încât nu pot fi cunoscute coordonatele stereo 70 ale acestora și distanțele față de ariile naturale protejate din Regiune.

Fig 1. Încadrare Regiunea Vest

La nivel national, regional și local biodiversitatea este caracterizată printr-o mare diversitate de tipuri de habitate naturale precum și specii de floră și faună în scopul asigurării măsurilor speciale de protecție și conservare “in situ” a bunurilor patrimoniului natural, in conformitate cu prevederile art. 8 alin (1) din OUG 57/2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice, aprobată cu modificările și completări prin Legea nr 41/ 2011 cu modificările și completările ulterioare.

Instituirea regimului de arie naturala protejată se face prin lege, hotărâre de guvern, ordin al conducătorului autorității publice centrale pentru protecția mediului și prin hotărâri ale consiliilor județene sau locale, după caz. Astfel, sunt precizate următoarele categorii de arii naturale protejate:

- de **interes național**, desemnate pe baza criteriilor IUCN: rezervă și științifice, parcuri naționale, monumente ale naturii, rezervații naturale, parcuri naturale
- de **interes comunitar**, sau situri Natura 2000: situri de importanță comunitară (SCI), arii de protecție speciala avifaunistică (SPA) desemnate conform obligatiilor comunitare
- de **interes internațional**:
  - ✓ Rezervații ale Biosferei desemnate pe baza criteriilor stabilite de Comitetul MAB/ UNESCO – Parcul Național Retezat

- ✓ Zone umede de importanță internațională – Sit Ramsar – în regiune – Lunca Mureșului (2006) Portile de Fier (2011)
- ✓ De **interes județean si local** .

B : Numele si codul ariei naturale protejate de interes comunitar

Siturile de importanță comunitară ca parte integrantă a rețelei ecologice europene „Natura 2000” (SCI) au fost declarate prin **Ordin 1964/2007** - ordin privind instituirea regimului de arie naturală protejată a siturilor de importanță comunitară, ca parte integrantă a rețelei ecologice europene Natura 2000 în România, modificat și completat prin **Ordinul nr. 2387/2011** pentru modificarea Ordinului Ministrului Mediului și Dezvoltării Durabile nr. 1964/2007 privind instituirea regimului de arie naturală protejată a siturilor de importanță comunitară ca parte integrantă a rețelei ecologice europene Natura 2000 în România, **Ordinul nr. 46/2016** privind instituirea regimului de arie naturală protejată și declararea siturilor de importanță comunitară ca parte integrantă a rețelei ecologice europene Natura 2000.

Ariile de protecție specială avifaunistică ca parte integrantă a rețelei europene „Natura 2000” (SPA) au fost declarate prin HG nr. 1248 din 24 octombrie 2007- hotărâre privind declararea ariilor de protecție special avifaunistică ca parte integrantă a rețelei ecologice Natura 2000 în România, modificat și completat prin HG 971/2011, Hotărâre pentru modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr 1284/2007 privind declararea ariilor de protecție special avifaunistică ca parte integrantă a rețelei ecologice europene Natura 2000 în România, HG nr 663/ 2016 privind instituirea regimului de arie natural protejată și declararea ariilor de protecție special avifaunistica ca parte integrantă a rețelei ecologice Natura 2000 în România.

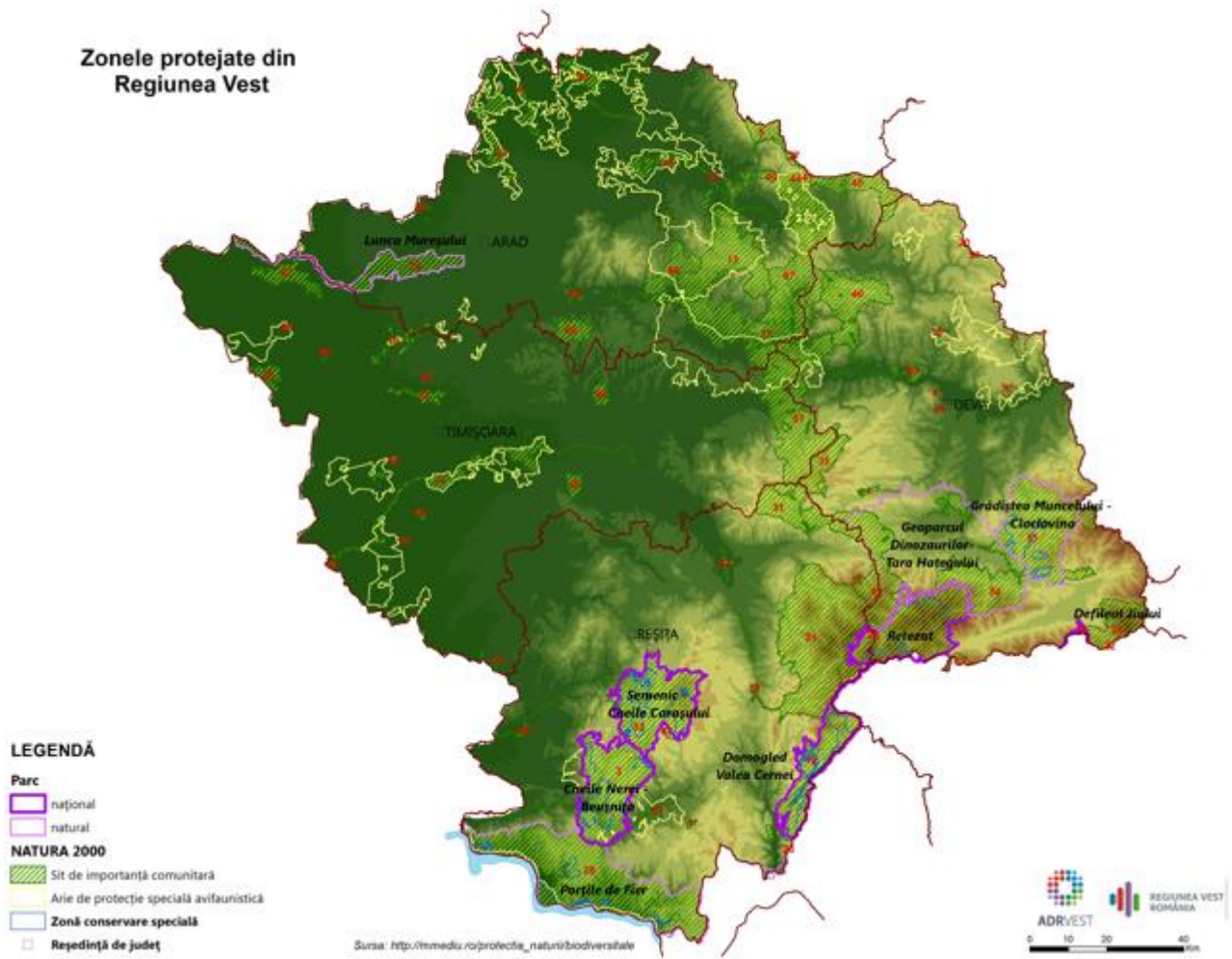

Fig. 2 Arii Naturale Protejate in Regiunea Vest

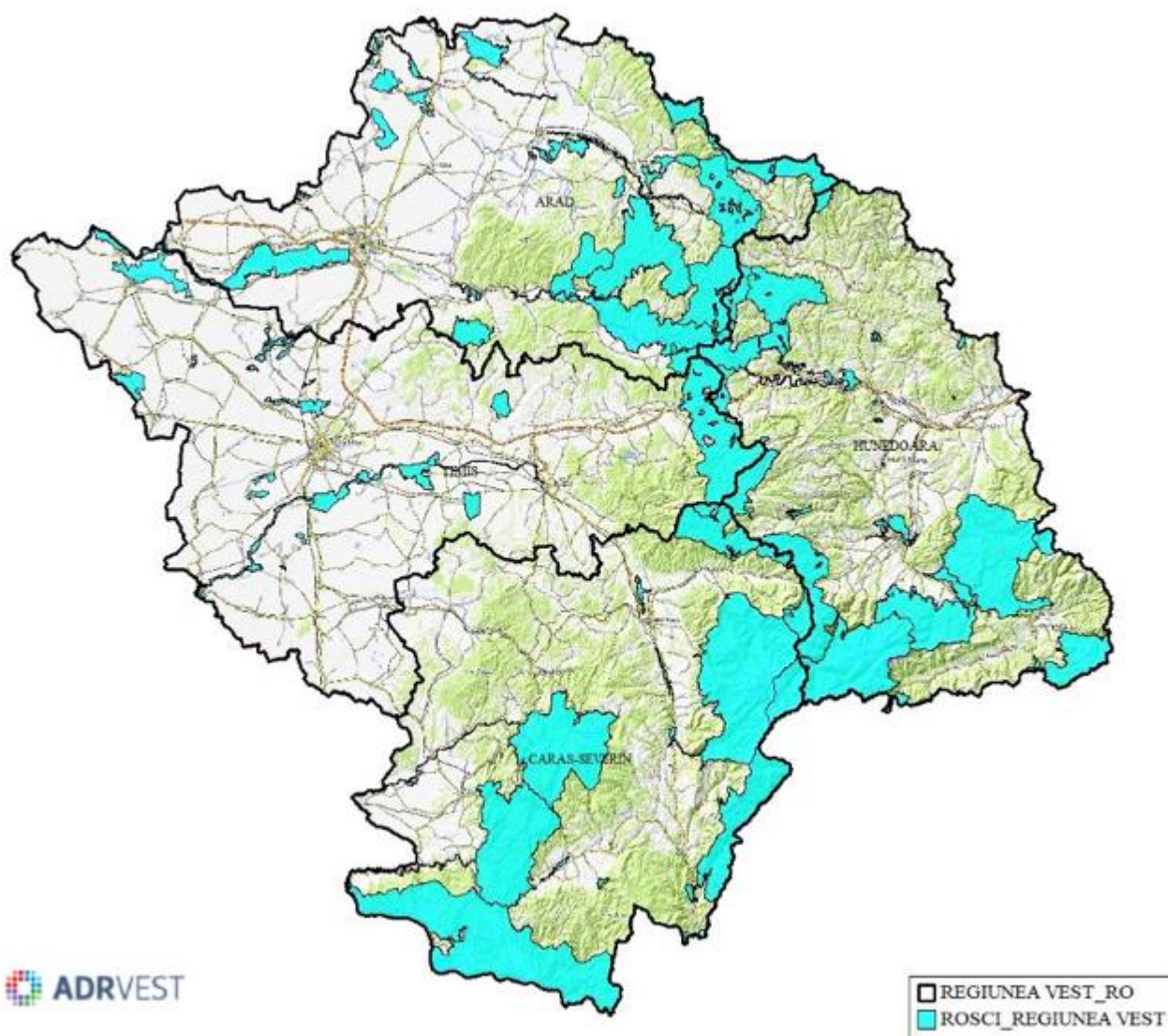

Fig.3 Situri de importanță comunitară (SCI) din Regiunea Vest

Situri de importanță comunitară (SCI) din Regiunea Vest

Nr.crt	Denumire arie protejată	Cod	Suprafață (ha)	Administrator/plan de management
ARAD				
1	Codru Moma	ROSCI0042	24 650	ANANP Nu are Plan de Management aprobat .
2	Crișul Alb	ROSCI0048	891	ANANP/plan de management aprobat prin OAP 1181/2016
3	Nădab - Socodor – Vârșand	ROSCI0231	6 661	ANANP/plan de management aprobat prin OAP 1181/2016
4	Lunca Teuzului	ROSCI0350	5 239	ANANP/ plan de management aprobat prin OAP 1180/2016
5	Crisul Negru	ROSCI0049	1 850	ANANP/plan de management aprobat prin OAP 1074/2016
6	Defileul Mureșului	ROSCI0064	34 149	ANANP/plan de management aprobat prin OAP 1155/2016
7	Dealul Mocrea Rovina Ineu	ROSCI0218	3 730	ANANP/plan de management aprobat prin OAP 1180/2016
8	Crișul Alb între Gurahont și Ineu	ROSCI0294	1 229	ANANP/plan de management aprobat prin OAP 1180/2016
9	Defileul Crișului Alb	ROSCI0298	16 558	ANANP/plan de management aprobat prin OAP 1180/2016
10	Munții Bihorului	ROSCI0324	20 885	ANANP/Plan management nu are la momentul prezentei.
11	Pădurea Neudorfului	ROSCI0337	4 502	ANANP/plan de management aprobat prin OAP 1120/2016
12	Podișul Lipovei – Poiana Ruscă	ROSCI0355	35 738	ANANP Nu are Plan de Management aprobat
13	Râul Mureș între Lipova și Păuliș	ROSCI0370	256	ANANP/plan de management aprobat prin OAP 1191/2016
14	Turnu Variașu	ROSCI0401	312	ANANP Nu are Plan de Management aprobat
15	Zarandul de Est	ROSCI0406	20 315	ANANP Nu are Plan de Management aprobat
16	Zarandul de Vest	ROSCI0407	8888	ANANP Nu are Plan de Management aprobat
17	Drocea	ROSCI0070	26 108	ANANP Nu are Plan de Management aprobat
18	Lunca Mureșului Inferior	ROSCI0108	17 457	ANANP/plan de management aprobat prin OAP 1224/2016
19	Mlastina Satchinez	ROSCI0115	2 290	ANANP Plan management nu are la momentul prezentei.
20	Platoul Vașcău	ROSCI0200	4 983	ANANP/plan de management aprobat prin OAP 1044/2016
21	Coridorul Drocea - Codru Moma	ROSCI0289	3 229	ANANP/plan de management aprobat prin OAP 1182/2016
22	Coridorul M-tii Bihorului Codru Moma	ROSCI0291	7 592	ANANP Nu are Plan de Management aprobat

CARAS SEVERIN				
23	Cheile Nerei – Beusnita	ROSCI0031	37 290	Administratie PN Cheile Nerei Beusnita Plan de Management aprobat
24	Semenic – Cheile Carașului	ROSCI0226	37 730	Administratia PN Semenik Cheile Carasului Nu are Plan de Management aprobat
25	Domogled – Valea Cernei	ROSCI0069	62 014 (24 185 in CS)	Administratia PN Domogled Valea Cernei Plan de Management Aprobat
26	Portile de Fier	ROSCI0206	124 293 (73 332 in CS)	Administratia PN Portile de Fier Plan de Management aprobat
27	Retezat	ROSCI0217	43198 (8 640 in CS)	RNP Administratia PN Retezat Plan de management aprobat
28	Cheile Rudăriei	ROSCI0032	299	ANANP Plan de management aprobat
29	Coridorul Rusca Montana -Țarcu-Retezat	ROSCI0292	6355,18	ANANP Nu are plan de management aprobat
30	Dancioanea	ROSCI0052	340	ANANP Nu are plan de management aprobat
31	Rusca Montana	ROSCI0219	12 720	ANANP Plan de management aprobat
32	Munții Țarcu	ROSCI0126	58 840	ANANP Nu are plan de management aprobat
33	Cheile Teregovei	ROSCI0284	289	ANANP Nu are plan de management aprobat
34	Râul Caraș	ROSCI0361	590	ANANP Nu are plan de management aprobat
35	Râul Nera între Bozovici și Moceris	ROSCI0385	394	ANANP Nu are plan de management aprobat
36	Râul Timiș între Rusca și Prisaca	ROSCI0385	1441	ANANP Nu are plan de management aprobat
37	Platoul Mehedinti	ROSCI0198	520	ANANP Nu are plan de management aprobat
38	Podisul Lipovei - Poiana Ruscă	ROSCI0355	1420	ANANP Nu are plan de management aprobat
39	Coșava Mică	ROSCI0332	736	ANANP Nu are plan de management aprobat
HUNEDOARA				
40	Parâng	ROSCI0188	30 290	Fundatia Guard Forest Are plan de management aprobat
41	Retezat	ROSCI0217	43 528,50	Administratia PN Retezat Nu are plan de management aprobat
42	Grădiștea Muncelului -Ciclovina	ROSCI0087	39855,20	Administratia PN Grădistea Muncelului Cicloviva Are Plan de management aprobat
44	Strei-Hateg	ROSCI0236	24 977,50	ANANP Nu are plan de management aprobat
45	Măgurile Băiței	ROSCI0110	250,00	ANANP Nu are plan de management aprobat
46	Tufurile calcaroase din Valea Bobâlna	ROSCI0254	18,60	ANANP Nu are plan de management aprobat
47	Muntele Vulcan	ROSCI0121	104,60	ANANP

				Are plan de management
48	Ținutul Pădurenilor	ROSCI0250	7 064	ANANP Are plan de management
49	Dealul Cetății Deva	ROSCI0054	113,30	ANANP Nu are plan de management aprobat
50	Defileul Jiului	ROSCI0063	10 927,10	PN Defileul Jiului Nu are plan de management aprobat
51	Pădurea Bejan	ROSCI0136	98,20	ANANP Nu are plan de management aprobat
52	Dealul Cetații Deva	ROSCI0054	113,30	ANANP Nu are plan de management aprobat
53	Munții Metaliferi	ROSCI0325	14 317,30	ANANP Nu are plan de management aprobat
54	Cheile Glodului, Cibului și Măzii	ROSCI0029	735,90	ANANP Nu are plan de management aprobat
55	Defileul Mureșului Inferior	ROSCI0064	34 202,80	ANANP Are Plan de management aprobat
TIMIȘ				
56	Lunca Timișului	ROSCI0109	10172.60	APM Timișoara și USAMVB Timisoara Are Plan de Management aprobat
57	Becicherecu Mic	ROSCI0277	2087.20	ANANP Nu are Plan de management aprobat
58	Comloșu Mare	ROSCI0287	2622.30	ANANP Nu are Plan de management aprobat
59	Pădurea Dumbrava	ROSCI0336	1819.00	ANANP Nu are Plan de management aprobat
60	Pădurea Paniova	ROSCI0338	1908.90	ANANP Nu are Plan de management aprobat
61	Pajiștea Cenad	ROSCI0345	5965.30	ANANP Nu are Plan de management aprobat
62	Pajistea Ciacova	ROSCI0346	41.90	ANANP Nu are Plan de management aprobat
63	Pajistea Jebel	ROSCI0348	293.60	ANANP Nu are Plan de management aprobat
64	Pajistea Pesac	ROSCI0349	146.00	ANANP Nu are Plan de management aprobat
65	Podișul Lipovei- Poiana Ruscă	ROSCI0355	35974.80	ANANP Nu are Plan de management aprobat
66	Sărăturile de la Foeni-Grăniceri	ROSCI0388	195.40	ANANP Nu are Plan de management aprobat
67	Valea din Sănandrei	ROSCI0402	47.80	ANANP Nu are Plan de management aprobat
68	Pădurea Șemița	ROSCI0425	243.70	ANANP

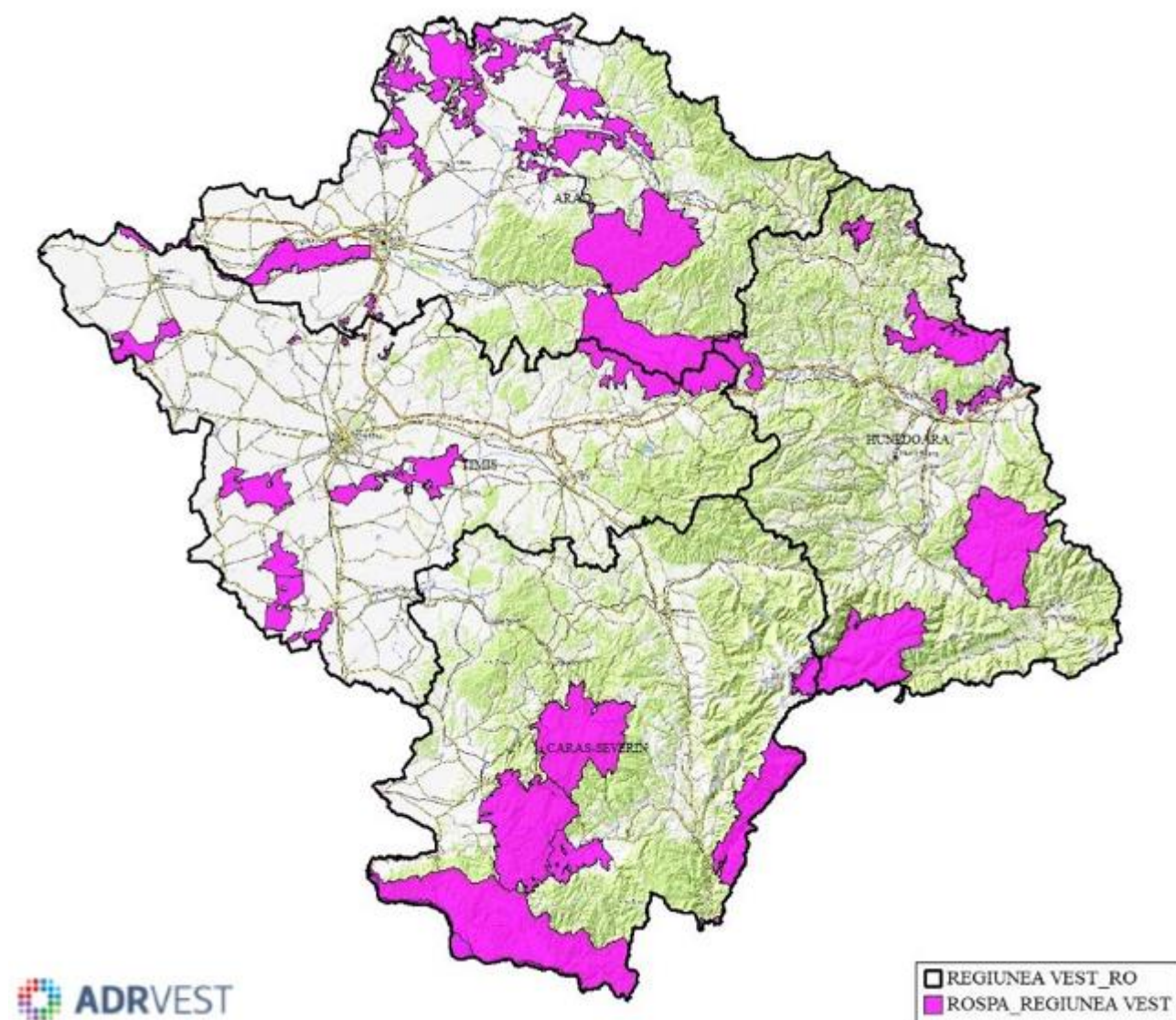

Fig.4 Arii de protecție specială avifaunistică (SPA) din Regiunea Vest

Arii de protecție specială avifaunistică (SPA) din Regiunea Vest

Nr. crt	Denumire arie protejată	Cod	Suprafață (ha)	Administrator/plan de management
ARAD				
1	Câmpia Cermeiului	ROSPA0014	24 424	ANANP/plan de management aprobat prin OAP 1180/2016
2	Câmpia Crișului Alb și Crișului Negru	ROSPA0015	39 499	ANANP/plan de management aprobat prin OAP 1181/2016
3	Hunedoara Timișana	ROSPA0047	1 537	ANANP/plan de management aprobat prin OAP 1023/2016

4	Defileul Mureșului Inferior – Dealul Lipovei	ROSPA0029	55 660	ANANP Plan management nu are la momentul prezentei.
5	Lunca Mureșului Inferior	ROSPA0069	17 428	Administrația PN Lunca Mureșului /plan de management aprobat prin OAP 1224/2016
6	Drocea – Zărand	ROSPA0117	40 677	ANANP Nu are Plan de Management aprobat .
7	Defileul Crișului Alb	ROSPA0153	16 562	ANANP Nu are Plan de Management aprobat .
8	Prescăria Nădlac	ROSPA0164	134.90	ANANP Nu are Plan de Management aprobat
CARAȘ-SEVERIN				
9	Cheile Nerei -Beușnița	ROSPA0020	37189,6	Administrație PN Cheile Nerei Beusnita Plan de Management aprobat
10	Semenic- Cheile Carașului	ROSPA0086	36197	Administrația PN Semenic Cheile Carasului Nu are Plan de Management aprobat
11	Domogled Valea Cernei	ROSPA0035	61 191,5 (23 192 în CS)	Administrația PN Domogled Valea Cernei Plan de Management Aprobat
12	Munții Almajului Locvei	ROSPA0080	118141,6 (70 058 înCS)	Administrația PN Portile de Fier Plan de Management aprobat
13	Cursul Dunării -Baziaș – Portile de Fier	ROSPA0026	10 120,4 (5 758 în CS)	Administrația PN Portile de Fier Plan de Management aprobat
14	Munții Retezat	ROSPA0084	38 009 (4 181 în CS)	Administrația PN Retezat -Nu Plan de Management aprobat
15	Depresiunea Bozovici	ROSPA0149	9 659	ANANP Nu are Plan de Management aprobat .
HUNEDOARA				
16	Piemontul Munților Metaliferi -Vânțu	ROSPA0139	8369,70	ANANP Nu are Plan de Management aprobat
17	Munții Metaliferi	ROSPA0132	26 673,40	ANANP Nu are Plan de Management aprobat
18	Munții Retezat	ROSPA0084	38 316,00	PN Retezat Nu are plan de management aprobat
19	Gradistea Muncelului Ciclovina	ROSPA0045	38 106,80	PN Grădistea Muncelului Ciclovina Are Plan de management aprobat
20	Defileul Mureșului Inferior-Dealurile Lipovei	ROSPA0029	55 943,90 (AR, HD, TM)	ANANP Nu are plan de management
TIMIȘ				
21	Defileul Mureșului Inferior Dealurile Lipovei	ROSPA0029	55 943,90 (AR, HD, TM)	Nu are plan de management
22	Hunedoara Timișana	ROSPA0047	1527.30 (AR și TM)	Agenția pentru protecția mediului Timiș Are plan de management aprobat

23	Lunca Mureșului Inferior	ROSPA0069	17 397.40 (AR si TM)	Administrația PN Lunca Mureșului Are plan de management aprobat
24	Mlaștina Satchinez	ROSPA0078	268.70	ANANP Nu are plan de management
25	Mlaștinile Murani	ROSPA0079	329.80	ANANP Nu are plan de management
26	Livezile -Dolaț	ROSPA0126	6.565	Are plan de management aprobat
27	Lunca Bârzavei	ROSPA0127	2 387.50	ANANP Nu are plan de management
28	Teremia Mare Tomnatic	ROSPA0142	6 613.70	Asociația pentru Promovarea Valorilor Naturale si Culturale ale Banatului si Crisanei "Excelsior Are plan de management aprobat
29	Uivar -Diniaș	ROSPA0144	10 012.00	Asociația pentru Promovarea Valorilor Naturale si Culturale ale Banatului si Crisanei "Excelsior Are plan de management aprobat

C: Prezența și efectivele/ suprafețele acoperite de specii și habitate de interes comunitar în zona PP

Regiunea Vest unde se vor implementa proiectele în cadrul Programului Operational Regional 2021-2027 se caracterizeaza prin urmatoarele aspecte din punct de vedere al prezentei speciilor si habitatelor de interes comunitar:

Caracteristicile geologice, pedologice, hidrologice și climatice ale județului Arad determină particularitățile floristice și faunistice; astfel particularitățile floristice sunt puse în evidență atât de către specii rare, cât și de elementele termofile, meridionale, prezente într-un număr remarcabil conferind vegetației, o nuanță mozaicată, specifică, motiv pentru care flora județului se încadrează în Provincia Est- Carpatică, Districtul Codru- Zărand-Trascău, Ținutului Câmpiei de Vest. Predomină formațiunile zonale de silvostepă (asociate, pe suprafețe mici, chiar de stepă și forestiere), cele azonale de luncă și vegetația antropică; 44% din teritoriul județului este ocupat de o vegetație naturală propriu-zisă, sau foarte puțin transformată (aici se include fondul forestier, pășunile și fânețele), restul 56% fiind înlocuită cu vegetație de cultură. Vegetația forestieră (26% din suprafață județului) ocupă suprafețe mari în zona montană și în dealurile piemontane. Vegetația de silvostepă, din extremitatea vestică a Câmpiei Aradului se caracterizează prin predominarea formațiunilor ierboase, întâlnindu-se rar pâlcuri de vegetație lemnoasă. Pajiștile stepice ruderalizate, xerofile, mezofile de sărături și cele stepizate s-au restrâns în urma extinderii suprafețelor arabile. Vegetația azonală de luncă, cu caracter hidrofil și mezofil este alcătuită dintr-o serie de specii ierboase și lemnoase caracteristice (sălcii, plop, anin). Pe unele suprafețe lacustre cresc nufărul alb și galben. S-au identificat tipuri de habitate, de importanță națională dintre care amintim: pajiști sărăturate continentale; pajiști uscate; grote neexploatate turistic; pășuni împădurite; păduri cu stejar pedunculat; păduri aluviale cu *Alnus glutinosa* și *Fraxinus excelsior* etc. De asemenea, în conformitate cu Directivele europene, au fost identificate păduri de fag de tip *Asperulo - Fagetum*; păduri subatlantice și medioeuropene de stejar sau stejar cu carpen din *Carpinion betuli*; păduri aluviale cu *Alnus glutinosa* și *Fraxinus excelsior* (*Alno Padion*, *Alnio incane*, *Silicion albae*); păduri de fag de tip *Luzulo-Fagetum*; lacuri eutrofe naturale cu vegetație tip *Magnopotamion* sau *Hydrocharition*; zăvoaie cu *Salix alba* și *Populus alba* etc.

Fauna se încadrează în subregiunea euro-siberiană, subprovincia carpatică, întâlnindu-se grupări faunistice specifice stepei și silvostepii, pădurilor sub xerofile de cer și gârniță, pădurilor mezofile în care predomină gorunul, a celor de fag, precum și zonelor acvatice. Astfel, fauna județului aparține unor asociații specifice marilor trepte ale reliefului care se repartizează geografic stabilind o legătură directă cu principalele etaje de vegetație. În zona de stepă și de silvostepă, se remarcă prezența rozătoarelor, dintre păsări, dropia și prepelița, în pădurile sub xerofile chițcanul de câmp, fazanul, șopârta cenușie, în cele mezofile lupul, vulpea, mistrețul, pisica sălbatică, sturzul, iar în pădurile de fag, stejar se întâlnesc ursul, cerbul, jderul de pădure, veverița, ierunca, sitarul, broasca brună etc. Atât procesul intens de antropizare, cât și braconajul au dus la dispariția dropiei (*Otis tarda*) din zona comunelor Socodor, Pilu, Vârșand, Zerind, Iermata Neagră.

Ihtiofauna, din zona sectoarelor de câmpie specifică râurilor mari, cuprinde zonele mreiei și ale crapului, iar în cazul râurilor mici este caracterizată prin zona cleanului și a bibanului.

Pe teritoriul **județului Caraș-Severin** au fost identificate 62 habitate de interes național și un număr de 51 habitate de interes comunitar din care 13 habitate prioritare la nivel european (de ex: 3130 Ape stătătoare oligotrofe până la mezotrofe cu vegetație din *Littorelletea uniflorae* și/sau *Isoëto-Nanojuncetea*; 3140 Ape puternic oligo-mezotrofe cu vegetație bentonică de specii de *Chara*; 3230 Vegetație lemnoasă cu *Myricaria germanica* de-a lungul râurilor montane; 3240 Vegetație lemnoasă cu *Salix eleagnos* de-a lungul râurilor montane; 4070 *Tufărișuri cu *Pinus mugo* și *Rhododendron myrtifolium*; 6210 *Pajiști uscate seminaturale și faciesuri cu tufărișuri pe substrat calcaros - *Festuco Brometalia*; 7240 *Formațiuni pioniere alpine din *Caricion bicoloris-atrofuscae*; 9530 *Vegetație forestieră sub-mediteraneeană cu endemitul *Pinus nigra ssp. Banatica*. etc.); 218 specii de plante de interes național și 18 specii de plante de interes comunitar.

În urma cercetărilor efectuate în perimetrul Parcului Național Cheile Nerei Beușnița s-au identificat 1086 specii de plante superioare, din care 108 specii rare și 13 specii endemice. Conform planului de management au fost identificate și inventariate de specialiști următoarele habitate: 9070 Pășuni împădurite – 11,1 km; 5130 Formațiuni cu *Juniperus communis* în zone sau pajiști calcaroase 5,3 km; 7220 Izvoare petrifiante cu formare de travertin - 0,278415 km; 8210 Pante stâncoase calcaroase cu vegetație casmofitică - 54,27km; 8240 Grohotișuri și lespezi calcaroase - 23,249 km; 8310 Grote neexploatate turistic - 27km.

Parcul Național Domogled - Valea Cernei este caracterizat de o diversitate floristică remarcabilă, inventarul floristic bogat însumând circa 1110 specii, de plante vasculare (superioare) din care 66 specii (aparținătoare la 23 familii) sunt taxoni periclitați, rari și în parte endemici. În Parcul Național Semenic - Cheile Carașului plantele inferioare sunt reprezentate de un număr de 270 taxoni aparținând micofitelor și 18 taxoni aparținând grupului lichenilor. Cel mai bine investigat este grupul *Cormophyta* reprezentat de un număr de 1277 de specii, răspândite în diferite biotopuri.

În Proiectul “Studiul și protecția habitatelor submediteraneene de șibleac aflate în pericol, în Parcul Național Semenic–Cheile Carașului” având drept coordonator Asociația Speologică Exploratorii a fost identificat habitatul: 8210 Versanți stâncoși cu vegetație chasmofitică cu suprafața 278,286 ha.

În ansamblul ei, flora Parcului Natural Porțile de Fier este reprezentată prin toate cele cinci încrengături ale regnului vegetal, după cum urmează: Phycophyta, cu 71 familii, 171 genuri și 549 specii; Lichenophyta, cu 34 familii, 67 genuri și 375 specii; Fungi, cu 48 familii, 252 genuri și 1077 specii; Bryophyta, cu 31 familii, 98 genuri și 296 specii; Cormophyta, cu 67 de ordine cu 114 familii, 540 de genuri, 1395 de specii, 272 de subspecii și 5 varietăți.

Fauna ce se regăsește pe teritoriul județului Caraș - Severin constă într-un număr de 230 specii de interes național și 70 de specii de interes comunitar identificate până în prezent. Fauna Parcului Natural Porțile de Fier se compune din 5205 taxoni, dintre care 4873 nevertebrate și 332 vertebrate. Dintre vertebrate, o prezență ridicată înregistrează clasa Aves, cu 205 de reprezentanți, urmată de clasa Pisces, cu 63 de reprezentanți, cea mai slab reprezentată clasă fiind Amfibia, cu doar 12 taxoni.

În Parcul Național Cheile Nerei Beușniței au fost identificate un număr de 1890 de taxoni de nevertebrate și 124 de taxoni din cadrul vertebratelor. Parcul Național Domogled - Valea Cernei reprezintă zona cu cea mai ridicată biodiversitate în ceea ce privește lepidopterele,

Întâlnindu-se aproape 1500 specii de fluturi (1463), 45% din fauna de lepidoptere a țării fiind concentrată aici. Prin varietatea, bogăția și originalitatea ei, fauna acestui ținut cu un climat aparte prezintă o importanță deosebită și reprezintă totodată pentru multe specii limita nordică a arealului de răspândire. Diversitatea mare de elemente se datorează în primul rând varietății biotopurilor ceea ce a determinat existența a numeroase specii de câmpie joasă și chiar de stepă, de zăvoaie, precum și numeroase elemente caracteristice zonelor colinare, de regiuni carstice și montane.

Din cercetările efectuate în Munții Aninei a rezultat că această zonă reprezintă un refugiu din timpul glaciațiunilor care a permis supraviețuirea unor specii terțiare ca: *Amphimellania holandri* - dintre nevertebrate și *Cobitis elongata* - dintre vertebrate. Fauna de nevertebrate este dominată de coleoptere și opilionide, urmate de colebole, arahnee, chilopode, izopode, orthoptere, formicide, gasteropode, larve de diptere ș.a. Unele gasteropode ca: *Carpathica langi*, *Zenobiella umbrosa* sunt endemice, iar dintre plecoptere unele sunt considerate endemisme carpatice: *Nemoura carpathica*, *Chloroperla kisi*. Dintre nevertebrate au fost identificate 17 specii de interes comunitar dintre care 9 prioritare cum ar fi: *Rosalia alpina*, *Cerambix cerdo*, *Carabus variolus*, *Lucanus cervus*, *Oxyporus mannerheimii*, *Pilemia tigrina*, *Theodoxus transversalis*, *Buprestis splendens*, *Callimorpha quadripunctaria*. Climatul continental cu pronunțate influențe mediteraneene a favorizat cu deosebire în zonele umede de pe malul Dunării și Zona Umedă Balta Nera, precum și în Zonele Umede - Insulele Ostrov și Calinovăț, Divici Pojejena - viețuirea multor specii de păsări cu numeroase elemente sudice și vest asiatic. Această zonă este una dintre puținele zone din țară unde poate fi observată o diversitate specifică de elemente rare și unde pe o suprafață restrânsă pot fi întâlnite un număr așa de mare de specii de păsări ce pot fi: oaspeți de iarnă, oaspeți de vară, specii de pasaj și specii sedentare. Unele dintre păsările inventariate sunt de interes comunitar sau sunt prevăzute în Convenția Zonelor Umede și în alte Convenții internaționale la care România a aderat. Dintre speciile protejate de păsări conform prevederilor Directivei 2009/147/CE din 30 noiembrie 2009 privind conservarea păsărilor sălbatice, amintim: *Anas querquedula*, *Ciconia ciconia*, *Egretta garzetta*, *Ardea purpurea*, *Falco naumanni*, *Phalacrocorax pygmaeus*. Aceste specii de păsări sunt supuse regimului de protecție și conservare instituit la nivelul ariilor speciale de conservare avifaunistică: Zona Umedă Ostrov Moldova Veche, Zona Umedă Ostrov Calinovăț, Zona Umedă Pojejena Divici și Zona Umedă Balta Nera. Aceste arii sunt incluse în propunerea de sit SPA Natura 2000.

Ihtiofauna este reprezentată de speciile: *Zingel streber*, *Zingel zingel*. Țigănușul (*Umbra krameri*) este un pește dulcicol, bentopelagic, nemigrator, din ordinul Esociformes, din apele stătătoare mici, cu multă vegetație și mâlite. Este o specie endemică a bazinului hidrografic al Dunării și Nistrului. Depune icrele în mici cuiburi săpate în nisip, în martie-aprilie. Se hrănește cu plancton format din crustacee de talie mare și larve de nevertebrate.

Reptilele sunt reprezentate prin elemente termofile, multe dintre acestea fiind însă vulnerabile și rare cum sunt: *Lacerta muralis*, *Testudo hermanni*, *Vipera ammodytes ammodytes*, *Emys orbicularis*.

Mamiferele sunt reprezentate în principal de 10 specii comune, în general tuturor catenelor muntoase din țara noastră, precum și de multe alte specii ce habitează numai în partea de sud - vest a țării. Specii de faună prezente pe teritoriul județului nostru și protejate la nivel european: *Canis lupus* (lup), *Ursus arctos* (urs brun), *Aquila chrysaetos* (acvila de munte),

Rhinolophus ferrumequinum (liliacul mare cu potcoavă), *Myotis capaccinii* (liliacul cu picioare lungi), *Cobitis elongata* (fâsa mare), *Callimorpha quadripunctaria* (fluturile vârgat).

Județul Hunedoara este acoperit în proporție de peste 70% de ecosisteme naturale și seminaturale (vegetație forestieră, pășuni și fânețe naturale, râuri și lacuri). Relieful, predominant deluros și muntos, a determinat o dezvoltare antropică accentuată doar în lungul principalelor cursuri de apă și în depresiunile largi, în rest, amprenta umană asupra naturii a fost discontinuă în timp și suprafață, speciile de floră spontană și faună sălbatică putând să-și ocupe habitatele tipice. În masivele muntoase din sudul și estul județului există păduri virgine și cvasi-virgine, iar în vestul județului hectare compacte de păduri seculare, toate acestea fiind ecosisteme naturale cu o varietate deosebită de specii de mamifere, păsări și nevertebrate. Cea mai mare diversitate de specii de floră și faună naturală o regăsim în ariile naturale protejate: Parcul Național Retezat adăpostește peste 1100 specii de plante (din care 38 sunt endemice), peste 50 specii de mamifere (inclusiv lupi, râși, urși, capre negre, cerbi lopătari, marmote și vidre), în jur de 160 de specii de păsări (vulturul auriu, vulturul pătat, acvila de munte, acvila țipătoare mică, bufnița, minunița, cucuveaua pitică, ciocănitoarea cu spate alb), 9 specii de reptile și 5 specii de amfibieni.

Parcul Natural Grădiștea Muncelului - Cioclovina conservă speciile de floră și faună termofile, care ocupă masivele calcaroase de aici. În Parcul Național Defileul Jiului s-au identificat specii de insecte declarate dispărute de peste un secol în Europa de Vest, iar Geoparcul Dinozaurilor Țara Hațegului completează paleta biologică a județului cu speciile relicte de floră din fânețele sale umede și, bineînțeles, cu paleofauna reptiliană din depozitele Depresiunii Hațegului, devenite celebre în toată lumea. Habitatele de interes European (50 tipuri) sunt cele pentru care au fost declarate siturile de importanță comunitară de pe teritoriul județului Hunedoara, la care s-au adăugat încă 11 tipuri de habitate identificate de administratorii parcurilor sau custozii rezervațiilor peste care se suprapun siturile respective. Flora sălbatică a județului Hunedoara nu a suferit modificări semnificative în ultimii ani sub aspectul compoziției sau a arealului de dezvoltare. Nici influențele negative observate în special anul trecut, cauzate de fluctuațiile de temperatură și secetă care s-au prelungit ca durată până în toamnă, nu au afectat dezvoltarea acesteia.

În Depresiunea Hațegului s-au dezvoltat foarte bine pajiștile xerofile, mezofile, hidrofile și mezohidrofile cu *Festuca valesiaca*, *Botriochloa ishaemum*, *Koeleria cristata*, *Festuca sulcata* etc. La liziera Pădurii Slivuț (la liziera dinspre rezervația de zimbri) s-au identificat exemplare izolate de *Hepatica transilvanica* și *H. media*; aceleași specii endemice au fost identificate într-un număr destul de mare de exemplare pe valea Jigureasa (lângă Dealul și Peștera Bolii).

Pe lângă speciile de animale sălbatice de interes național și comunitar amintite, ariile naturale protejate din județul Hunedoara mai adăpostesc și alte specii de faună sălbatică ocrotite prin convenții și reglementări internaționale. De exemplu, în rezervația naturală Pădurea Bejan au fost semnalate 50 specii de păsări care se regăsesc pe listele din Convenția de la Berna. Lepidopterele și odonatele apar în număr mare pe toate pajiștile umede din zona montană sau submontană, cât și la liziera pădurilor din zonele verificate "Fânețele cu narcise Nucșoara, Vârful Poieni, Pădurea Bejan, Rezervația științifică Gemenele, Măgura Uroiului, Codrii seculari de pe văile Dobrișoarei și Prisloapei, Arboretumul Simeria, Muntele Vulcan, Pădurea Slivuț).

În județul Timiș vegetația naturală din partea centrală și de vest a zonei de câmpie se încadrează în zona de silvostepă cu toate că, pe fondul unei aridizări climatice, se constată o extindere a elementelor specifice stepei: specii de *Festuca valesiaca*, *Festuca sulleata*, *Festuca pseudovina* și alte ierburi xeromezofile ce alcătuiesc pajiști stepice. Partea estică a județului, ocupată de masivul Poiana Ruscă, este acoperită, din punct de vedere al vegetației forestiere cu păduri de gorun, păduri de fag, în amestec cu carpen, iar pe pantele superioare ale muntelui păduri de molid, în amestec cu brad, sporadic întâlnindu-se și exemplare de pin. În lunci se identifică pajiști cu iarbă moale, pir, coada vulpii și diferite asociații higrofile, respectiv pajiști dominate de *Agrostis stolonifera*, altele cu *Poa trivialis* și *Poa Pratensis* sau cu *Alopecurus pratensis*. Zona de silvostepă este reprezentată prin asociații care se întrepătrund cu terenurile cultivate. Ea se extinde în câmpie și pătrunde adânc în cadrul dealurilor pe culoarele largi de vale. În zona deluroasă, datorită unui proces intens de populare, ce a determinat îndepărtarea vegetației naturale pentru folosirea terenurilor în scop agricol a atras reducerea suprafeței ocupate de pădurile caracteristice silvostepii, ele regăsindu-se doar în câteva pâlcuri în apropiere de Pișchia, Banloc, Denta, Deta, Macedonia. În consecință, dealurile care se încadrează zonei forestiere, subzonei stejarului, au astăzi numai resturi de păduri de gorun, păduri de stejar pedunculat, cer și gârniță. Influențele climatice, oceanice din partea vestică a țării, precum și diferențele climatice între câmpie și munte, impuse de altitudinea reliefului, la care se adaugă compoziția chimică a rocilor din substrat, au determinat apariția unui mare număr de habitate.

La nivelul județului Timiș au fost identificate următoarele tipuri de habitate de interes comunitar, habitate descrise în formularele standard ale siturilor Natura 2000, după cum urmează: habitate de ape dulci, habitat de pajiști umede și comunități de ierburi înalte seminaturale, habitate de pajiști mezofile, habitat de stepe continentale halofile și gipsofile, habitate caracteristice pădurilor temperate de foioase, habitat caracteristic pădurilor mediteraneene de foioase cu frunze căzătoare și habitat caracteristic de tufărișuri temperate, habitate de pajiști și mlaștini sărăturate panonice și ponto-sarmatice, habitate de păduri balcano-panonice de cer și gorun, habitate de pajiști stepice subpanonice. Au fost identificate următoarele tipuri de habitate de interes național (corespondente celor Natura 2000 descrise sau a căror prezență a fost specificată în județ în „Habitatele din România” elaborată de Doniță et al., 2005): habitate corespunzătoare habitatelor de mlaștini, stepe tufărișuri și păduri halofile, habitate de ape stătătoare dulcicole, habitat de ape stătătoare saline și salmastre, habitate de lande și tufărișuri temperate, habitate de pajiști umede și comunități de ierburi înalte (buruienșuri), habitat de pajiști mezofile, habitate de păduri temperate de foioase cu frunze căzătoare, habitate de păduri și tufărișuri de luncă și de mlaștini și habitate caracteristice vegetație de margini de ape.

Pe teritoriul județului Timiș se întâlnesc un număr important de specii floristice și faunistice caracteristice zonei de câmpie, zonelor umede, zonelor de pădure, pajiștilor naturale. Speciile de floră de interes național pentru care au fost declarate rezervațiile botanice din județ sunt: *Fritillaria meleagris* – bibilică sau leaia peștișă (rezervația naturală 2.736 Lunca Pogănișului), *Narcissus poeticus* ssp. *stellaris* – narcisă (rezervația naturală 2.747 Pajiștea cu narcise de la Bătești), *Stipa capillata* – colilia și *Agropyron cristatum* – pir crestat (rezervația naturală 2.737 Movila Șișitak). Speciile de floră de interes comunitar semnificate sunt: *Salvinia natans* – peștișoară și *Trapa natans* – ciuline. Aceste specii au fost identificate în aria naturală protejată Mlaștinile Satchinez.

Avifauna la nivelul județului Timiș este reprezentată prin numeroase specii dintre care menționăm: *Ardea cinerea* - stârc cenușiu, *Ardeola ralloides* – stârc galben, *Nycticorax*

nycticorax – stârc de noapte, *Botaurus stellaris* – buhai de baltă, *Ardea purpurea* – stârc roșu, *Ixobrychus minutus* – stârc pitic, *Egretta alba* – egretă mare, *Egretta garzetta* – egretă mică, *Ardea purpurea* – stârc roșu, *Podiceps cristatus* – corcodel mare, *Podiceps nigricollis* – corcodel cu gât negru, *Phalacrocorax pygmeus* – cormoran pitic, *Anas querquedula* – rață cârâitoare, *Anas strepera* – rață pestriță, *Aythya ferina* – rață cu cap castaniu, *Aythya nyroca* – rață roșie, *Anas crecca* – rață mică, *Anas clypeata* – rață lingurar, *Anas penelope* – rață fluierătoare, *Circus aeruginosus* – erete de stuf, *Circus cyaneus* – erete vânăt, *Falco subbuteo* – șoimul rândunelelor, *Falco vespertinus* – vânturel de seară, *Falco tinnunculus* – vânturel roșu, *Buteo buteo* – șorecar comun, *Buteo lagopus* – șorecar încălțat, *Accipiter nisus* – uliu păsărar, *Accipiter gentilis* – uliu porumbar, *Perdix perdix* – potârniche etc.

Ihtiofauna județului Timiș este reprezentată de speciile: *Aspius aspius* (avat), *Zingel zingel* (pietrar), *Gymnocephalus baloni* (ghiborț de râu), *Gobio albipinnatus* (porcușor de nisip), *Rhodeus sericeus amarus* (boare), *Misgurnus fossilis* (țipar), *Sabajewia aurata* (dunariță), *Cobitis taenia* (zvârlugă), *Zingel streber* (fusar), *Gobio Kessleri* (petroc). Dintre speciile de amfibieni și reptile: *Bombina bombina* (buhai de baltă cu burta roșie), *Emys orbicularis* (broasca țestoasă de apă), *Salamandra salamandra* (salamandă). Specii de nevertebrate: *Carabus hungaricus*, *Lycaena dispar*, *Gortyna borellii lunata*, *Arytrura musculus*.

D: PP propus nu are legătură directă cu sau nu este necesar pentru managementul conservării ariei naturale protejate de interes comunitar

Subiectul biodiversitate, arii protejate este important în contextul **Programului Operațional Regional 2021-2027 în Regiunea Vest**, dar așa cum este structurat Programul, pe Obiectivele de Politică, axe și obiective specifice, Programul nu are legătură directă cu, și nu este necesar managementul conservării ariilor naturale de interes comunitar din Regiune.

Dezvoltarea necontrolată a turismului practicat intens creează impact negativ asupra componentelor biodiversității, prin deteriorarea și degradarea florei sălbatice, perturbarea speciilor de animale, degradarea solurilor în pantă prin nerespectarea traseelor marcate, precum și prin câmpări și focuri deschise în locuri nepermise, aruncarea de deșeuri menajere în spațiile neamenajate în acest scop. Toate acestea au determinat o mare presiune asupra cadrului natural, ducând la degradarea acestuia, fiind necesară astfel implementarea **conceptului de ecoturism**, nu numai în ariile naturale protejate, ci și în afara acestora.

Considerăm că prin implementarea proiectelor ce se încadrează în:

- **Obiectivul de politică 5 „O Europă mai aproape de cetățeni prin promovarea dezvoltării durabile și integrate a zonelor urbane, rurale și de coastă și a inițiativelor locale”,** Prioritatea 6 – O regiune atractivă, Obiectivul specific: Favorizarea dezvoltării integrate sociale, economice și de mediu la nivel local și a patrimoniului cultural, turismului și securității în zonele urbane,

se va îmbunătăți infrastructura de turism, cu efecte pozitive, prin eliminarea practicilor turismului necontrolat și se va pune în valoare importanța și calitatea obiectivelor de conservare, ce stau la baza ariilor naturale protejate, atât de interes comunitar ce fac parte

din Reteaua Europeană Natura 2000, cât și a ariilor naturale protejate de interes național și internațional.

E: Estimarea impactului potențial al PP asupra speciilor și habitatelor din aria naturală protejată de interes comunitar

Având în vedere arhitectura Programului Operațional Regional 2021-2027 majoritatea proiectelor, vor fi implementate în mediul urban, antropizat, unde prezenta habitatelor și a speciilor considerate criteriu pentru Natura 2000 nu pot suferi un impact negativ semnificativ și nu va fi afectată integritatea ariilor naturale protejate.

Estimarea impactului potențial asupra speciilor și habitatelor din ariile protejate la nivelul Regiunii Vest în contextul Programului Operațional Regional 2021-2027 poate fi corelat cu **Obiectivul de politică 3 „O Europă mai conectată prin dezvoltarea mobilității și a conectivității TIC regionale” Prioritatea 4 – O regiune accesibilă și Obiectivul de politică 5 „O Europă mai aproape de cetățeni prin promovarea dezvoltării durabile și integrate a zonelor urbane, rurale și de coastă și a inițiativelor locale” Prioritatea 6 – O regiune atractivă.**

În cazul **priorității 4** investițiile propuse a se realiza se referă la modernizarea și extinderea rețelei de drumuri județene care asigură conectivitatea directă sau indirectă cu rețeaua TEN-T; crearea sau extinderea variantelor ocolitoare cu statut de drum județean, care asigură conectivitatea directă sau indirectă cu rețeaua TEN-T; construirea unor noi segmente de drum județean pentru conectarea la autostrăzi sau drumuri expres; decongestionarea traficului în marile orașe prin investiții în infrastructura rutieră, prin construirea/modernizarea/reabilitarea de pasaje / noduri rutiere și construirea de pasaje pietonale, de pasaje/noduri rutiere și construirea de pasaje pietonale.

Toate acestea vor fi în zone urbanizate sau construite, astfel încât nu se așteaptă **influențe suplimentare asupra biodiversității.**

În cazul **priorității 6** principalele acțiuni care vor fi finanțate vizează în mare:

- Dezvoltarea și punerea în valoare a infrastructurii turistice publice, în special în zone care dispun de un potențial turistic valoros;
- Cercetarea, restaurarea, conservarea, protecția și valorificarea durabilă a patrimoniului cultural UNESCO;
- Punerea în valoare a patrimoniului natural regional în scopul dezvoltării ecoturismului,
- Dezvoltarea infrastructurilor integrate cu rol în administrare, protejare, informare și exploatare turistică sustenabilă;
- Modernizarea infrastructurii și serviciilor culturale, cu accent pe păstrarea și valorificarea identității regionale, inclusiv implementarea tehnologiilor multimedia și a tehnicilor digitale pentru promovarea infrastructurilor culturale
- Dezvoltarea unor rute turistice, culturale și de agrement;
- Dezvoltarea taberelor școlare.

Toate activitățile care vor fi propuse prin implementarea viitoarelor proiecte finanțate prin Programul Operațional Regional 2021-2027 în regiunea Vest și care ar putea avea un impact semnificativ asupra mediului și biodiversității, vor fi supuse evaluărilor specifice (evaluare de mediu pentru planuri și programe, evaluarea impactului asupra mediului pentru proiecte și evaluarea adecvată) și actul de reglementare se eliberează numai după ce se atestă, prin rapoartele întocmite de către firmele sau persoanele fizice acreditate de Ministerul Mediului Apelor și Pădurilor, că respectivele activități nu au impact semnificativ asupra mediului și asupra biodiversității.

Prin implementarea cerințelor de evaluare adecvată a efectelor potențiale ale planurilor sau proiectelor asupra ariilor naturale protejate de interes comunitar, ce vor fi propuse prin POR 2021-2027 Regiunea Vest se asigură că niciun plan sau proiect nu poate afecta în mod semnificativ aria naturală protejată de interes comunitar, singur sau în combinație cu alte planuri/proiecte, care se află în procedură de reglementare sau sunt prevăzute în strategii de dezvoltare.

F: Alte informații prevăzute în legislația în vigoare

Pentru toate axele prioritare și prioritățile de investiții, respectiv acțiunile propuse în cadrul Programului Operațional Regional 2021-2027 pentru Regiunea Vest, Ghidurile de finanțare care se adresează solicitanților vor avea un criteriu de eligibilitate privind respectarea aspectelor legate de mediu, în general cât și de posibilitatea necesității elaborării studiilor de evaluare adecvată pentru proiectele care pot avea efecte asupra ariilor naturale protejate, în particular:

- implementarea cerințelor de evaluare adecvată a efectelor potențiale ale planurilor sau proiectelor asupra ariilor naturale protejate de interes național și comunitar;
- implementarea efectivă a măsurilor și condițiilor conținute în actele de reglementare emise de autoritatea competentă pentru protecția mediului privind evaluarea impactului asupra mediului și/ sau evaluare adecvată, astfel, în timpul realizării proiectelor, beneficiarul trebuie să asigure un control efectiv al implementării măsurilor relevante pentru proiectul respectiv;
- monitorizarea cerințelor de evaluare adecvată a efectelor potențiale ale planurilor sau proiectelor asupra ariilor naturale protejate de interes comunitar, cu asigurarea condițiilor ca nici un plan sau proiect să nu afecteze aria naturală protejată de interes comunitar.

Având în vedere structura Programului Operațional Regional 2021-2027 al Regiunii Vest, care nu conține un portofoliu de proiecte atașat, considerăm că acesta nu are efect negativ semnificativ asupra ariilor naturale protejate din Regiunea Vest și nu poate fi stabilit potențialul impact asupra ariilor naturale protejate.

Sorin MAXIM
Director General ADR Vest

Bibliografie:

*** <http://www.anpm.ro/documents/12220/2209838/RSM.2014.pdf/4dbde2ae-a7a4-43ef-8abc-67511d11715f>

*** http://www.anpm.ro/documents/12220/2209838/RSM+2018_final.pdf/aff309e3-99b8-4ce4-be94-a05214d5f895

*** <http://www.anpm.ro/documents/839538/3121170/raport+anuar+de+mediu+ARAD+2019.pdf/a1d25b13-bcdd-485d-860c-4612082f8883>

*** http://www.anpm.ro/web/apm-caras-severin/rapoarte-anuale1/-/asset_publisher/zx0kZaWCbnWT/content/rapoarte-anuale-privind-starea-mediului-in-judetul-caras-severin-anuare-?_101_INSTANCE_zx0kZaWCbnWT_redirect=http%3A%2F%2Fwww.anpm.ro%2Fweb%2Fapm-caras-severin%2Frapoarte-anuale1%3Fp_p_id%3D101_INSTANCE_zx0kZaWCbnWT%26p_p_lifecycle%3D0%26p_p_state%3Dnormal%26p_p_mode%3Dview%26p_p_col_id%3Dcolumn-2%26p_p_col_count%3D1&redirect=http%3A%2F%2Fwww.anpm.ro%2Fweb%2Fapm-caras-severin%2Frapoarte-anuale1%3Fp_p_id%3D101_INSTANCE_zx0kZaWCbnWT%26p_p_lifecycle%3D0%26p_p_state%3Dnormal%26p_p_mode%3Dview%26p_p_col_id%3Dcolumn-2%26p_p_col_count%3D1

*** <http://www.anpm.ro/web/apm-timis/rapoarte-anuale1>

*** <http://www.anpm.ro/web/apm-hunedoara/rapoarte-anuale1>

*** http://www.mmediu.ro/app/webroot/uploads/files/Formulare_standard_SPA.pdf

*** http://www.mmediu.ro/app/webroot/uploads/files/Formulare_standard_SPA.pdf

*** http://www.mmediu.ro/app/webroot/uploads/files/Formulare_standard_SCI.pdf

*** http://www.mmediu.ro/app/webroot/uploads/files/2016_02_26_Lista_siturilor_de_import_anta_comunitara.pdf

*** http://www.mmediu.ro/app/webroot/uploads/files/Formulare_standard_SPA.pdf